

I. CEL PROJEKTU

W gąszczu materii zabytkowej, z którą mierzy się archeologia Europy Środkowej i Północnej przełomu er, wyróżnia się niepozorny, lecz wciąż akcentowany przez badaczy przedmiot, którym jest ostroga. Dla jednych społeczności barbarzyńskich nieodzownie łączona z ekwipunkiem jeźdźca-wojownika, dla innych zdaje się być czymś w rodzaju symbolu, oznaki wyjątkowości. Bez względu jednak na posiadane konotacje militarne czy symboliczne, ostroga odnajdywana w pochówku zawsze postrzegana jest jako wyróżnik wysokiej pozycji zmarłego. Ten stan wiedzy jest efektem wielu lat badań prowadzonych nad stanowiskami funeralnymi środkowoeuropejskiego *Barbaricum*. Natomiast pozycja ostrogi określona została głównie na podstawie kontekstu archeologicznego, co za tym stoi - zawartości grobu zestawionego z formą pochówku.

Idąc z duchem czasu, autorka niniejszego projektu dostrzegła szansę na poszerzenie wiedzy na temat interesującego ją zabytku w prowadzonych obecnie na całym Świecie badaniach na przestrzeni stanowisk archeologicznych. Nie zapominając jednocześnie o dotychczasowych osiągnięciach nauki, postawiła sobie pytanie czy przypisywane ostrogom znaczenie przekłada się na ich rozmieszczenie w przestrzeni cmentarzysk? Czy zmarli wyposażeni w ostrogi chowani byli wedle określonych zasad? Jeśli tak, to czy są one uniwersalne, czy raczej indywidualne dla każdej wspólnoty? Jakie relacje łączyły przypuszczalnych jeźdźców ze społecznością wśród której spoczęli? Jaką funkcję i rolę pełnili?

II. BADANIA REALIZOWANE W PROJEKCIE

Proces wszelkich analiz poprzedzać będzie zakrojona na szeroką skalę kwerenda materiałowa i literaturowa, mająca na celu stworzenie katalogu będącego podstawą prowadzonych badań. Zaznaczyć jednak należy, iż autorka projektu dysponuje już pokaźną bazą danych, co jest efektem prowadzonych przez nią od kilku lat badań nad obroną problematyką. Dalsze prace badawcze, oparte na zebranych informacjach, obejmować będą całościowy kontekst występowania ostróg w przestrzeni cmentarzysk. Autorka analizować będzie relacje przestrzenne uchwytne pomiędzy pochówkami, z uwzględnieniem takich cech jak wyposażenie, typ grobu oraz płeć i wiek zmarłych oraz ich zmienność w czasie. Badania przeprowadzone będą z wykorzystaniem systemu informacji przestrzennej GIS, co pozwoli na zgromadzenie danych przestrzennych i opisowych w sposób czytelny i uporządkowany, ich wszechstronną analizę i wizualizację oraz co ważne, umożliwi porównywanie wyników wypracowanych dla poszczególnych cmentarzysk. Ostatecznym etapem prac będzie interpretacja wyników badań, i podjęcie próby odpowiedzi na postawione pytania.

III. UZASADNIENIE PODJĘCIA PROBLEMU BADAWCZEGO

Zdaniem autorki kompleksowe badania kontekstu występowania ostróg na cmentarzyskach, z wykorzystaniem analiz przestrzennych są furtką do sukcesu w kwestii odczytania wartości, jaką niesie ze sobą ostroga. Tym samym w ustaleniu pozycji jeźdźca – wojownika – posiadacza ostróg w społecznościach barbarzyńskich. Dotychczas prowadzone badania stanowiły wątek poboczny szerszego problemu. Najczęściej jednak takich analiz nie prowadzono w ogóle, tym samym wiedza dotycząca ostróg barbarzyńskich ogranicza się do znajomości form, ich zmienności w czasie i przestrzeni, kontekstu grobowego, w jakim występują oraz ewentualnych powiązań kulturowych wynikających z powyższych. Zdaniem autorki jesteśmy w stanie dowiedzieć się znacznie więcej...